

užívacím, a smerujúceho k úplnému zrušeniu každého spoločenstva medzi bývalou vrchnosťou a jej poddanými. Skoro však je pocívaná nutnosť omedzovať vo verejnom záujme naprostú slobodu individuálneho vlastníctva lesov a chrániť tiež záujmy samých spolumahajiteľov a preto sa začína uplatňovať princíp opačný, smerujúci k viazanosti vlastníckych podielov, jak v užší prospech spoločenstva, tak aj v širokom záujme verejnosti, nadriadením záujmu kolektíva nad záujmami jednotlivcov. Syntézou týchto dvoch smerov je vylíčené postavenie urbárskych lesov, predstavujúce pozoruhodný pokus o kolektivistickú úpravu hospodárstva na individualistických základoch.

*

Literatúra: Horák: Urbárske pomery na Slovensku. — Katona-Fodor-Lányi-Imling: Magyar magánjog - Dologjog. — Dárday: Igazságügyi tövénytára — Magánjogi törvények. — Márkus: Magyar magánjog - Dologjog.

Dr. Dominik Malinay, s. r. v Košiciach:

Medzera v novom automobilovom zákone.

Zákon o provoze motorových vozidiel čís. 81/1935 v § 56. ustanovil povinnosť poistenia každého držiteľa registriovaného motorového vozidla alebo osoby, ktorá miesto neho provoz prevádza, proti následkom zodpovednosti, vzniklej z provozu vozidla, teda škode iným osobám vozidlom zapríčinenej.

Každý držiteľ registriovaného motorového vozidla — nakoľko je v provoze — uzavre poisťnú smluvu s poisťovňou a v prípade, že táto škoda nastane, miesto držiteľa registriovaného motorového vozidla nastupuje poisťovňa a škodu nahrádza alebo nie, podľa toho či držiteľ, respektíve s jeho vedomím alebo na jeho úpravu iná osoba motorové vozidlo vedúca bude uznaná vinnou na nehode už či trestnou, alebo civilnou cestou (sporom). Keď držiteľ alebo posledne zmienená osoba nebude uznaná vinnou na nehode, poisťovňa — prirodzene — tiež nebude povinná škodu hradíť. V takých prípadoch si zapríčinila nehodu sama poškodená osoba.

Mimo týchto bežných prípadov stávajú sa však v živote aj iné prípady. V mojej praxi sa stal nasledovný prípad:

Dľa § 56. zák. čís. 81/35 poistený držiteľ motorového vozidla nechal voz na ceste, v meste, na mieste, kde parkovanie je dovolené. Zastil voz, aby nemohol byť nepovolanou osobou uvedený do pohybu. Vzdor takýmto opatreniam predsa nepovolaná osoba (máme už mnoho zlodejov aut) uviedla voz do pohybu. Zručný mechanik aj bez kľúčov to ľahko dokáže. Teda voz bol odcudzený bez vedomia a proti vôli držiteľa. Zlodej — ako obyčajne — jachal značnou rýchlosťou, aby si korisť zabezpečil, pri tom narazil na ľudí a predmety, zapríčinil značnú škodu. Medzi iným zabil otca — živiteľa 5 člennej nemajetnej rodiny.

Páchateľ bol trestne odsúdený. Poškodená rodina odkázaná na civilnú cestu s jej nárokmi.

Držiteľ vozidla nebol a nemohol byť odsúdený trestne, lebo jednal opatrne a učinil všetky opatrenia podľa predpisov.

V civilnom spore ani držiteľ, ani poisťovňa neboly a nemohly byť odsúdení na náhradu škody, lebo táto bola zapríčinená bez vedomia držiteľa motorového vozidla, ba proti jeho vôli. Poisťovňa je v právnom pomere len s držiteľom motorového vozidla a keď tento není povinný náhradou škody, ani ona nie. Odsúdený pachateľ je bezmajetný. Kto hradí škodu?

Čo povedala na to poškodená rodina a tiež verejná mienka, nechcem rekriminovať. Asi to, že súdy a advokáti vykrútili paragrafy, bohatý automobilista a poisťovňa neplatia, a chudobný človek nemá ochrany!

Tu je tá medzera v novom automobilovom zákone, na ktorú som chcel poukázať.

Časť nového automobilového zákona o povinnom poistení bola vynesená práve zo sociálnych dôvodov: chrániť majetkovo slabších v prípade škody.

Tento účel — ako vidíme — nebol úplne dosiahnutý. Stal sa prípad, že tí sociálne slabší ostali bez pomoci. Pri tom držiteľ motorového vozidla platí prémie poisťne ďalej a poisťovňa tiež berie prémie vesele ďalej, ako by sa nič nebolo stalo.

Bohužiaľ, takéto prípady sa budú opakovať čím ďalej, tým viac.

Ale i bez ohľadu na to, akonáhle takýto prípad je čo len i teoreticky možným, musí prísť náprava.

Odpomoc si predstavujem novelizovaním zákona tak, že nie držiteľ registriovaného motorového vozidla má uzavrieť poistenie na prípad škody, ale samé registriované vozidlo. To jest každé motorové vozidlo, predtým, než bude doň zavedená pohonná látka a vložený elektrický prístroj pomocný na zapalovanie — obyčajne akumulátor — musí byť poistené na prípad škody zapríčinennej týmto vozidlom akýmkoľvek spôsobom a ktoroukoľvek osobou bez ohľadu na oprávnenie viesť voz, tak, aby bolo vylúčené, že by motorovým vozidlom zapríčinená škoda v prípade nevinu poškodeného nebola nahradená.

Teda sám voz má byť poistený, sám voz má byť v právnom pomere s poisťovňou tak, aby týmto vozom zapríčinená akákoľvek škoda bola vždy hradená poškodenému, vyjmúc taký prípad, že si poškodený sám zapríčinil škodu.

Vzhľadom k terajšej štruktúre poisťovania je potrebná zmena tohoto paragrafu, treba novelou expressis verbis ustanoviť nový tento právny pomer vozu k poisťovni.

Touto opravou nového automobilového zákona sme povinní nielen k vôli dokonalosti diela, ale hlavne z dôvodov, pre ktoré bol zákona vyneseny, to jest chrániť sociálne slabších pred škodami provozom aut spôsobenými a zaistiť čím rýchlejšie likvidovanie škôd.

Dr. Th. Nussbaum, sen. prez. n. s. a Ján Soukup, radca n. s.:

Rozhodnutia najvyššieho súdu: trestné.

K § 4, odst. 2 zák. čl. XL : 1914; To, že dlžníkovi nebola zaslaná pred výkonom bernej exekúcie upomienka podľa výnosu ministerstva financií č. 17.353/1933, nečiní výkon exekúcie bezprávnym. (Zm IV 13/35 zo dňa 20. III. 1935.)

Najvyšší súd zamietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného, odsúdeného nižšími súdmi pre návrh k prečinu násilia proti orgánu vrchnost podľa § 69, č. 1 trz. a § 4, odst. 2 zák. čl. XL : 1914, ako bezzákladnú z týchto dôvodov:

Pokiaľ sťažovateľ uplatňuje dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1a) trp. námietskou, že výkon exekúcie bol protiprávny, pretože nebola mu zaslaná pred výkonom exekúcie upomienka v smysle výnosu ministerstva financií č. 17.353/1933, je zmätočná sťažnosť založená na tvrdení okolností, ktoré súdy nižších stolíc nezistily, toto prevedenie zmätočnej sťažnosti odporuje tedy predpisu § 33, odst. 3 nov. k trp. a bola zmätočná sťažnosť v tomto bode odmietnutá podľa § 434, odst. 3 trp. ako zákonom vylúčená. Len sa však podotýka, že ku správne posúdeniu trestného činu nie je treba pravdivosť tvrdenej okolnosti zisťovať, pretože výzva písomnou upomienkou je pred zavedením exekúcie ovšem nariadená už v § 344, odst. 2 zák. č. 76/1927, je však v odst. 6. toho istého